

# Medicína.cz, 5. 4. 2016

## Medicína

### Endoprotéza – nejkratší cesta od bolesti

Kategorie: Aktuality Onemocnění kloubů

📅 05.duben 2016

**Většina lidí si neuvědomuje, jak je bezbolestnost pohybu důležitá, až do chvíle, kdy nastanou první obtíže. Onemocněním pohybového aparátu trpí ale přibližně 12 % populace. Dobrou zprávou je, že moderní medicína dokáže poškozené a nefunkční klouby nahradit. Lékaři dovedou v současnosti vyměnit všechny klouby v těle pomocí tzv. endoprotéz. Nejčastěji jsou nahrazovány kyčle a kolena, ale možné jsou i endoprotézy lokte, ramene, článků prstů či sanice čelisti.**

„Pacientovi můžeme voperovat buď jen částečnou, nebo totální endoprotézu. Zatímco při částečné se nahrazuje jen poškozená část, při totální endoprotéze se nahradí všechny kloubní plochy. Pokud je nutná například totální endoprotéza kolenního kloubu, neznamená to, že by se nahradilo celé koleno, ale pouze povrch kloubu a kloubní chrupavka. Při zákroku se tak odstraní jen malá část kosti s tím, že vazy, šlachy i svaly zůstanou zachovány,“ uvádí MUDr. Vladislav Hospodár, primář oddělení Ortopedie a jednotky totálních endoprotéz Rehabilitační kliniky Malvazinky.

Totální endoprotéza kyčelního kloubu je nejčastěji používaný druh endoprotéz. Kyčelní kloub je velice důležitý a hodně zatěžovaný a vyžaduje zvýšenou pozornost. Tento párový kloub je po kolenním kloubu druhým největším kloubem v našem těle a závisí na něm pohyb organismu. Jen v České republice je ročně implantováno více než 8 tisíc těchto kloubních náhrad. Zároveň se neustále zlepšuje materiál, ze kterého jsou vyrobeny, aby vydržel co nejdéle

V posledních letech dochází k velkému rozvoji této operační metody a rozšiřuje se i škála kloubních postižení, která lze řešit náhradou kloubu. Přesto bývá endoprotéza až poslední možností, jak řešit pacientovy pohybové potíže spojené s velkými bolestmi. Lékař doporučuje endoprotézu až po vyčerpání konzervativní terapie, která zahrnuje léčbu léky, rehabilitaci, úpravu životosprávy, fyzikální terapii a balneoterapii.

Nejčastějšími důvody, které vedou k voperování endoprotézy, jsou: artrózy, revmatoidní artritidy, poúrazové stavy a některé typy zlomenin, vrozené vady, nádorové (obvykle metastatické) postižení kostí, výměna uvolněné endoprotézy za novou.

Totální endoprotéza kyčle patří mezi radikální zákroky, po kterých je nutná cílená a důsledná rehabilitace. Po ní by ale měl být pacient schopný věnovat se všem aktivitám včetně sportu. Endoprotéza by ovšem neměla přetěžovat. Ačkoli působí představa voperování endoprotézy a následná rehabilitace složitě a pro mnohé až děsivě, jedná se o běžný lékařský postup, který je prověřen lety praxe a zkušeností odborníků.

# Medicína.cz, 5. 4. 2016

Totální endoprotéza kyčle patří mezi radikální zákroky, po kterých je nutná cílená a důsledná rehabilitace. Po ní by ale měl být pacient schopný věnovat se všem aktivitám včetně sportu. Endoprotéza by ovšem neměla přetěžovat. Ačkoli působí představa voperování endoprotézy a následná rehabilitace složitě a pro mnohé až děsivě, jedná se o běžný lékařský postup, který je prověřen lety praxe a zkušeností odborníků.

Po totální endoprotéze kyčle nebo kolene se obvykle nejdříve aktivují svaly okolo operovaného kloubu. Cílem rehabilitace je zlepšení rozsahu hybnosti v operovaném kloubu. Pacienta čekají dechová cvičení či cévní gymnastika, která slouží jako prevence trombotických nemocí. Nevyhne se ani cvičení stehenních svalů a posilování horních končetin. Důležitou součástí rehabilitace je chůze s oporou berlí, která začíná velmi pomalu, krůček po krůčku. Pod dohledem odborníků mohou být přidávány i jiné druhy terapie. Přibližně po 4 až 6 týdnech od operace může být operovaná končetina plně zatěžována.

Jak dlouho bude náhrada pacientovi sloužit, záleží na několika faktorech. Např. jak často je náhrada používána a při jakých aktivitách, kolik pacient váží nebo zda chodí na pravidelné kontroly a udržuje se v dobré fyzické kondici. Mnoha lidem vydrží totální náhrada celý život, jiným méně než rok. Náhrady jsou konstruovány tak, aby ulevily od bolesti a umožnily stání, sezení, chůzi a jiné běžné denní aktivity. Pacienti však mohou s náhradami i sportovat, osvědčily se při golfu, jízdě na kole a při plavání. V případě, že se náhrada opotřebuje nebo poškodí, je možno implantovat další náhradu. Operace endoprotézy je prováděna pro zkvalitnění života pacienta. Je nutno připomenout, že kloubní náhradu může ohrozit i infekce kdekoliv v těle – zvláštní opatrnost je potřeba věnovat infekci močového měchýře a infekci zubů a dásní.

Pro mnoho lidí, kterým každý pohyb způsobuje nepředstavitelné bolesti, znamená možnost náhrady kloubu často jediný způsob návratu zpět do života bez bolestí a bez významného pohybového omezení. Dle TZ.

Autor: MUDr. Olga Wildová